# GAZETA LWOWSKA.

We Srodę **Nro. 19.** 16. Lutego 1825.

## WIADOMOŚCI KRAIOWE.

*— Ze Lwowa. —*

Przy Cesarsko - Królewskim Appellacyinym Trybunale Galicyiskim iest do obsadzenia mieysce Konsyliarza z roczną pensyią dwóch tysięcy Złotych Ryńskich i prawem posunięcia się do wyższéy pensyi 2500 ZRyn. w monecie kruszcowey; życzący sobie otrzymać to mieysce, podać maią prośby należycie dowodami wsparte wprost do Ces. Król. Sądu Appellacyynego w Lwowie, ieżli iaki publiczny urząd sprawnią: przez swoie Prezydyia w ciągu 4 tygodni od trzeciego obwieszczenia w Gazecie rachowanych.

*— Z Wiednia. —*

Komissyia wyznaczona do rozpoznania funduszu umarzaiącego zdała N. Panu w piętnastem półroczu z rezultatów w tym instytucie zaszłych następuiącą sprawę:

N. Panie! z końcem Sierpnia b. r. upłynęło pietnaste półrocze od utworzeniu powszechnego funduszu umarzaiącego procentowy długu Stanu.

Podług przepisu naywyższego patentu z d. 22. Stycznia 1817, mianowana przez W. C. Mość Komissyia zebrała się w d. 16. Listopada, aby po zasiągnieniu wiadomości sprawdziła działanie funduszu umarzaiącego.

Protokół tych czynności, do którego załączone są ukończone rachunki, i akt względem przedsięwziętego przez Komissyia śledztwa i likwidacyia główney kasy funduszu umarzaiącego dług Stanu, składa teraz z głębokiem uszanowaniem. Przez działania powszechnego funduszu umarzaiącego, okazały się w pietnastym półroczu, od 1. Marca do końca Sierpnia 1824 następuiące główne dochody:

*a*) Maiątek czynny funduszu umarzaiącego, który z końcem czternastego półrocza wynosił 155 mil. 446535 ZR. 7 2/8 kr., w końcu pietnastego połrocza czynił 159 mil. 24051 ZR. 3 3/8 kr. Zatem w ciągu tego okazał się nadrost 3 mil. 577515 ZR. 56 1/8 kr.

Kapitał pierwotny oddany funduszowi umarzaiącemu przy onegoż założeniu w d. 1. Marca 1817 w ilości 50 mil. 135627 ZR. 21 2/8 kr. w téy 7 1/2 roczney peryodzie pomnożył się o 108 mil. 1888423 ZR. 42 1/8 kr. według czego wszystek maiątek czynny funduszu umarzaiącego czynił z końcem pietnastego półrocza 159 mil. 24051 ZR. 3 3/8 kr.

*b*) Roczne dochody tego czynnego maiątku, na monetę konwencyyną wyrachowane, wynosiły w końcu pietnastego półrocza 4 mil. 612,495 ZR. 27. kr., które w końcu czternastego półrocza tylko 4 mil. 403251 ZR. 37 2/8 kr. czyniły.

Zatem w ciągu pietnastego półrocza okazał się nadrost rocznych dochodów 209243 ZR. 49 6 8 kr. w M. K.

Włącznie z kwotą 5 1/2 mil. ZR. w M. K. funduszowi umarzaiącemu ze skarbu Państwa rocznie wypłacaney, pobiera fundusz rocznie do umorzenia nowego długu Stanu 10 mil. 112495 ZR. 27 kr., wraz z 109548 ZR. 30 kr. w pięciu procentowych effektach.

Zaś od czasu funduszu umarzaiącego dochody iego pomnożyły się, o 7 mil. 522989 ZR. 2 kr. w monecie konwen.

*c*) Temi dochodami przez wykupno nowych w monecie kon. procentowych obligacyy podług ich wartości obiegowéy, kosztem 3 mil. 619032 ZR. 50 kr. w M. K., 4 mil. 10844 ZR. 30 3/8 kr. kapitału w ilości nominalnéy, czyli redukuiąc na 5 procentowe, efekta spłacono 3 mil. 818488 ZR. 25 kr. nowego długu Stanu.

Summa, od d. 1. Marca 1817 wykupionych, w monecie kow. procentowych obligacyy, wynosi 96 mil. 913586 ZR. 57 kr. w ilości nominalney, czyli rachuiąc kapitał po 5 procentu, 77 mil 185773 ZR. 31 4/8 kr.

Oprócz wykupna podług obiegu na giełdzie nowych procentowych obligacyi, użyto także w trzynastem półroczu na przepadłe odpłaty pożyczki loteryyney Stanu 2 mil. 811000 ZR. w czternastem półroczu 671478 ZR, w pietnastem półroczu 1 mil. 52600 ZR. w M. K.

Przez to ogólne użycie 5 mil. 8478 umorzono w dwóch zaszłych półroczach z kapitału pożyczki lotery. Stanu,

mianowicie z roku 1820 ZR. 962000
z roku 1821 — 750000
i z roku 1822 — 310850

i znowu w półroczu pietnastém ż pożyczki lotr. z roku 1820 — 962000

Razem w kapitale ZR. 2984850

*d*) Na zniesienie dawnego procentowego długu Stanu przeznaczona ze skarbu Państwa roczna dotacyia 2 mil. ZR. w M. K., z czego w pietnastem półroczu podniesiono mil. Atoli nieużyto z tego tylko 771774 ZR. 29 kr. w M. K. z przyczyny, ponieważ wykupno dawnieyszego długu Stanu w papierach, przez podniesienie obiegu na giełdzie, w skutek uwiadomienia przez Ministra Skarbu w dniu 9. Lipca 1824 Nayiaśnieysz. Panu uczynionegó, iakiś czas było ograniczone. Dla tego przez wykupno podług obiegu na giełdzie zniesiono tylko w pietnastém półroczu kapitał 1 mil. 810532 ZR. 56 7/8 kr; zaś tém więcey użyto na wykupno nowego długu Stanu. Nadto fundusz umarzaiący otrzymał iako nadzwyczayne uposażenie w obligacyiach, w różnych kassach Stanu weszłych, w ilości nominalney 283349 ZR. 46 kr.

Podług tego umorzony dawny dług Stanu gdy obligacyie różney stopy procentowey po 2 1/2 procentu będą policzone, wyniesie w pietnastém półroczu 1 mil. 867701 ZR. 30 kr. a w całéy wykupna peryodzie, od 14. Kwiet. 1818 do końca Sierpnia 1824, czyni 42 mil. 847758 ZR. 10 6/8 kr. z czego stosownie do patentu z d. 21. Marca 1818 za lata upłynione 1818, 1819, 1820, 1821, 1822 i 1823, redukuiąc na 2 1/2 procentowe efekta zniszczono iuż publicznie 30 mil. 118 ZR. 10 kr., a inne 4 mil. 3 ZR. 20 kr. były równie przeznaczone do zniszczenia za rok 1824.

Do uzupełnienia téy ostatniéy Summy, z powodu ograniczonego w pietnastém półroczu wykupna, musiało być wziętych 632298 ZR. 30 kr. z pozostałych z końcem czternastego półrocza i tymczasowie do maiatku funduszu umarzaiącego zaliczonych dawnieyszych obligacyy, wynoszących 9 mil. 22469 ZR. 10 kr., a ponieważ w ostatniem półroczu przez losowanie z téy summy, przeszło ieszcze innych 267980 ZR. do nowego długu Stanu, zatém z końcem pietnastego półrocza nad oznaczoną do umorzenia kwotę więcey wykupione i do maiatku funduszu umarzaiącego policzone kapitały dawnego długu Stanu wynoszą tylko ieszcze 8 mil. 122189 ZR. 20 kr.

W Wiedniu d. 11. Grudnia 1824.

Antoni Baron Baldaci,
Prezydent C. K. jeneralnego, rachunkowego Dyrektoryum.
Ignacy Jager Waidenau,
Wice-Prezydent.
A. kawaler Füliod,
C. K. rzecz. Rad. nad.
Melchior Kawaler Stein,
Zastępca Gub. uprzy. Aust. Narod. Banku.
Józef Ernes. Millitz,
C. K. rzeczy. Radca nadworny.
Bernard Baron Eskeles,
Dyrektor Banku.

## WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

### Brazylija.

Listy z Rio de Janairo z dnia 1. Listopada donószą, iż uwolnienie Kommodora Taylor ze służby Brazyliyskiey nastąpiło wprawdzie na wdanie się gabinetu S. James, do którego udał się w téy mierze Dwór Lizboński, atoli Dom Pedro tak był zadowolony postępowaniem tego oficera podczas iego dowództwa nad flotą, (przyczém wiele zadał szkody handlowi portugalskiemu), iż mu wyznaczył roczney płacy 500 funt. szterl. i w nagrodę usług położonych dla Brazyli, oprócz danego mu iuż orderu Krzyża S., ieszcze go innym orderem ozdobił. W d. 26. Października kommodor Taylor (rodem z Hampshire w Anglii) zaszlubił się z Donną Maryią Teressą Amalią da Fenseca Costa, córką Jenerała Alvarez da Fenseca Costa, pochodzącego z naydawnieyszey i nayznakomitszey rodziny w stolicy. Ośmnastoletnia małżonka iego iest bardzo piękna i bogata, i odebrała staranne wychowanie. Mnóstwo znakomitych osób Dworu było obecnych zaskibieniu.

Gazety Halifaxkie z d. 21. Grudnia zawieraią list z Pernambuku z d. 29. Września, donoszący, że Lord Cochrane przybył tamże z Bahii, lecz ieszcz nie wysiadł na ląd, ponieważ wraz z wielu ludzmi okrętowemi choruie na ospę.

Wiadomości z Bahii z d. 27. Listopada i z Maranhamu z d. 5. Grudnia wystawiaią niepomyslny stan owych Prowincyi; naybardziey żołnierze pod sprawą oficerów zaiętych demokratycznemi zasadami, wiele złego popełniaią. Obszerna i wpływ maiąca familiia Carvalha zdaie się zapoznawać pobłażenia Rządu, a Cesarz zniewolony został prowincyią Cara poddać woyskowey Komissyi, a konstytucyią na czas uchylić. Oprócz tego między woyskiem panuie zbiegóstwo.

Okręt Sir William Curtis przybył szczęśliwie ze znacznemi pieniądzmi do Rio de Janairo.

### Zjednoczone Stany Ameryki Północnéy.

Gazeta Baltimorska donosi, że teraznieysza siła woyska liniiowego Ziednoczonych Stanów wynosi 5779 ludzi, i że zupełny stan onegoż ustanowiony, ma 6183 ludzi.

## Hiszpaniia.

Wszystkim oficerom, nieobiętym nowem urządzeniem woyska rozkazał Krol wyrokiem z d. 7. Grudnia wypłacić żołd miesięczny, aby mogli udać się do domów. Inny wyrok dozwala podnieść akcyzę Taryfie dla wynagrodzenia tego, co miasto ucierpiało przez napad konstytucyionistów w 3. Sierpnia r. z. Dawnieyszy zaś wyrok z d. 28. Grudnia potwierdza wszystkie cywilne i woyskowe stopnie osób, nadane onym przez Wicekrólów i Jeneralnych Kapitanów w Ameryce Hiszpańskiéy przed i podczas panowania systematu konstytucyynego.

Gazeta Madrycka zawiera następuiący artykuł: »Rząd odebrał listy urzędowne z d. 29go Sierpnia z portu Kallao. Królewskie północne Peruwiiańskie woysko działało od dnia 6. b. m. w oczach buntownika Boliwara. Wszystkie poruszenia iuż uprzednio zapowiadały szczęśliwą i stanowczą kampaniią dla oręża wiernych Hiszpanów. Ta pomyślność tem bardziey iest do prawdy podobną, bo Wice-Król Laserna wyruszył z Kusko i połączył się z Jenerałem Kanterakiem.

## Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Podług Gazety z d. 17. Listopada r. z. w Sierra Leone wychodzącey, powrócili Aszanty do Stolicy Komassea; nie mogli oni udać się daley w pogoń za nieprzyiacielem, pokoleniem Askimów z powodu niedostatku potrzeb woiennych. Niderlandzki Gubernator Elminy, Pulkownik Last, odwiedził Władze Angielskie na przylądku Coast i spodziewano się na przyszłość więcey pokoiu w tamecznyrh okolicach. Żywności było podostatkiem, a handel niewolnikami iak dawniey prowadziły Portugalskie i Brazylijskie okręty.

Współczłonkiowie wydziałów, którzy przed półtora rokiem zbierali składki pieniężne na korzyść Konstytucyynych Hiszpanów maią być przez wielu, do składek należących, pociągnieni do Sądu, będąc obwinieni, że wiele zebrali pieniędzy, a mało do Hiszpanii posłali!

Dowiaduiemy się, iż Król Francuzki, przez Konzula swoiego, Maclet, w Edynburgu, gdzie iako Hrabia Artois miał niegdy schronienie, kazał otworzyć składkę na 2,000 franków dla nieszczęśliwych, którzy przez tameczny pożar ucierpieli.

Jenerał Mina tak zachorował po obiedzie u Xięciu Sussex, brata Królewskiego, iż się obawiaią o iego życie.

W pewnym przypadku, Sędzia przysięgły, przeciwko przełożeniu Sędziego Abbot, upoważnił zupełnie wydawców Gazet do zdania sprawy z Policyi publiczney i sądowego informacyynego postępowania, tak, iż to prawo iest teraz obowiązuiące.

Słychać, że bank Angielski nie wystąpi iako wierzyciel domu handlowego Marsh i Komp. (który przez zfałszowanie Fauntleroy musiał zbankrutować) i że ten dóm wypłaci 75 procentu.

Proiekt, zrobiony w Izbie prawedawczéy w Jamaice, podług którego świadectwo Negrów przed Sądem miało być ważne, odrzucony został większością 35 głosów. Tylko ieden głos był za proiektem.

Rząd Angielski każe teraz osadzać wyspę Melville, położoną w stronie północnéy Nowéy Hollandyi. Bryg woienny Tamar popłynął także w Lutym r. z. z 30 ludźmi i miał zawieść także pewną liczbę skazanych z Sydney (Nowéy Połuduiowéy Walii). Jak ważnym iest ten proiekt dla Rządu, okazuie się z téy okoliczności, iż okręt wypłynął z zapieczętowanemi rozkazami, które dopiero na Przylądku dobréy nadziei miały być otworzone. Wyspa ta leży w zatoce Carpentaria, ma dobry port, zwany Esfington. Położenie iéy ważne iest dla handlu i związków z Malayerczykami.

Niezmierne są spekulacyie na akcyie południowo-amerykańskich kopalni, i z głębi kraiu tyle przychodzi zleceń do zakupienia onych, iż zaledwo mogą być wypełnione. Dwa okręty towarzystwa górniczego Angielsko-Mexykańskiego stoią ze wszystkiem, co potrzebne do obrobienia kopalni, na Tamizie i gotowe do wypłynienia. Teraz tworzy się inne towarzystwo do obrobienia kopalni Chiliyskich. Kopalnie te zawieraią różne kruszce, złoto, śrebro, miedź, cynę, ołów i żelazo. Kapitał przeznaczony do tego wynosić ma million funt: szter.

## Francyia.

Bioro Izby Deputowanych wprowadzone przez Ministra spraw wewnętrznych miało zaszczyt przełożyć Królowi proiekt do prawa o liście cywilnéy, przyięty przez Izbę na przedostatniem posiedzeniu.

Kolegium wyborcze obwodu Potoise, po kilko dniowych bezowocnych skrutyniach, mianowało w d. 26. Stycznia kandydata Ministeryialnego, Jeneralnego adwokata Lebeau; 117 głosami (z pomiędzy 132) Członkiem Izby Deputowanych, współubiegaiący się z nim liberalista P. Alexander de Lameth miał tylko 115 głosów.

Gazeta *Times* zapewnia, że część wynagrodzenia przypadaiąca Xięciu Orleańskiemu wyniesie 46 milionów franków. Gwiazda pyta się, zkąd wie o tem Dziennik angielski? dozwolmy mówi, na to twierdzenie, tedy Xiążę otrzy-

małby tylko blisko 3 miliony, ponieważ Naród zapłacił długi iego oyca, wynoszące 43 miliony.

Przygotowania do koronacyi rozpoczęte w d. 27. Grudnia w kościele katedralnym w Rheims, od nieiakiego czasu z wielkim idą pośpiechem.

## Szwaycaryia.

Dążono w Szwaycaryi pierwey ieszcze niż w Królestwie Hannowerskiem, aby zaprowadzić stosunkowe uposażenie dla Ewaniielickich pastorów. Całe Ewaniielickie Duchowieństwo w Kantonie Bern iest, co do uposażenia, na 7 klas podzielone, a Pastorowie postępuią w stosunku wieku od 1000 Szwaycarskich franków de 2200. Postęp ten (zawieraiący 170 pastorów) dzieie się teraz podług poprawy w następuiącym sposobie: pierwsza klasa 14 pastorów po 2,200 fr.; druga klassa 26 pastorów po 2,000 fr.; trzecia klassa 27 pastorów po 1,800 fr.; czwarta klassa 27 pastorów po 1,600 fr.; piąta klassa 27 pastorów po 1,400 fr., szósta klassa 26 pastorów po 1,200 fr.; siódma klassa 23 pastorów po 1,000 fr.

## Niemcy.

Podług wiadomości z Kassel zaślubienie Xiężniczki, córki Jego Królewicowskiey Mości Elektora z panuiącym Xięciem Sasko-Meinungskim przeznaczone na dzień 4. Marca. Jubiler Kasselski robi kleynoty Xiężniczce narzeczoney, których wartość podaią na 300,000 ZR. Z powodu uroczystości zaślubienia, dana będzie w Kassel nowa opera, pod tytułem: »*Berggeist*«, do którey tamże prywatnie żyiący uczony, P. Dörring, robi text, a kapelmistrz Xiążęcy, Spohr, muzykę.

---

Gazety Berlińskie donoszą z Brunszwika z d. 23. Grudnia: »Xiążę dał zaszczytną ozdobę tym oficerom, którzy Oycu iego przez Czéchy do okrętów angielskich na Wezerze w roku 1809 towarzyszyli i w Hiszpanii pod iego chorągwiami walczyli. Po powrocie swoim otrzymali oni złoty Krzyż z laurem i napisem: »za wierność,« 1809 i medal śrebrny, na którym są trofea i napis łaciński: »*Peninsula.*« Brat Xięcia panuiącego, Xiążę Wilhelm powrócił także ze swoiey podróży, i obadwa żyią w zamku w braterskiey iedności.

## Królestwo Polskie.

— *Z Warszawy d. 3. Lutego.* —

Hrabia La Ferronays, Poseł Króla Jegomości Francuzkiego przy Dworze naszego Monarchy, po dwudziennym pobycie w Warszawie, wyruszył dnia wczorayszego w dalszą podróż do Petersburga.

## Rossyia.

List z Petersburga donosi, co następuie:

»Bawiłem przez tydzień w Petersburgu, a za powrotem do domu zastałem list do ciebie. Teraz wiesz iuż, że powódź w Stolicy nie zrządziła tak wielkich szkód, iak ogłaszaią wasze Gazety. Ze wszystkich naszych znaiomych żaden straty nie doznał, prócz strachu i smutku; gdzie niegdzie nasiękły wodą suknie i sprzęty gospodarskie. Podług wyrachowania naypodobnieyszego do prawdy, utraciło życie około 3,000 osób w ogóle. W towarach i budowlach iest nieiakie uszkodzenie. Cesarz, Rząd i możnieysi mieszkańcy taką okazali szlachetność i czynność, iż wiele tysięcy ludzi, ktorzy w swoich własnościach szkody doznali, otrzymało bezwłoczną pomoc, a tłum biednych takie ma zaopatrzenia, iakiego nigdy nie doznawał. Podług moiego przekonania powódź ta iest prawdziwém błogosławieństwem dla Petersburga; wykazała bowiem, iakby cudem, tyle dobroczynności, miłości bliźnego i zaufania pomiędzy wyższym a niższym stanem, pomiędzy zwierzchnikami i podwładnemi, że kto cokolwiek umié nadal przewidywać, dostrzeże, iż dobre skutki, iakie wynikną, ważą więcey, niżeli szkoda zrządzona.

---

Podług listu z Nowego Archangielska (na wyspie Sitka) z d. 12. Maia r. z. osady Rossyysko-Amerykańskiey kompanii są w dobrym stanie. Z dzikiemi iest pokoy, a handel z Kalifornią powiększa się. W r. 1823 zaprowadzono na wszystkich wyspach szczepienie ospy, iakoteż w Kalifornii. Sam Wielkorządca Montery, kazał sobie ospę zaczepić.

Powietrze w części Siberyi w r. z. zasługuie na szczególną uwagę. W wyższém Udyńsku (w obwodzie Irkuckim, 900 mil od Peterburga, pod 51° 49′ północney szerokości) naywiększe zimno w zimie było 33 stóp Reaumura. W d. 10. Lipca były nieznośne upały, iakie tylko znane są w Egipcie; ciepłomierz wskazywał w cieniu stopni 33 1/5. Obfita rosa, orzeźwiaiąca kray każdey nocy i cień gór ocaliły część żniw od zeschnięcia. Atoli iuż w d. 8. Sierpnia poczęło marznąć, a d. 6. było iuż zimna 5 stopni. Do d. 5. Grudnia spadło iuż wiele śniegu.

---

Do tego Numeru Gazety dołączony iest Numer 7. Rozmaitości.

---

Redakcyia Józefa Bensy; Druk Pillerów.